

Hengelo maakt het!

Coalitieprogramma 2026 – 2030

www.hengelo.nl

Gemeente
Hengelo

Colofon

Copyright 2026. Uitgave 3 juni 2026 van de gemeente Hengelo. Aan de inhoud van deze brochure kunnen geen rechten ontleend worden.

Voorwoord

Hengelo maakt het!

Met trots presenteren wij ons coalitieprogramma 2026 – 2030.

Het gaat goed met Hengelo. Voor het tweede achtereenvolgende jaar zijn we de gemeente met de hoogste brede welvaart van de 50 grootste steden van ons land. Brede welvaart gaat niet alleen over de materiële economie, maar ook over welzijn, gezondheid, duurzaamheid en sociale cohesie; des te waardevoller deze eervolle vermelding! Bovendien gaat brede welvaart niet alleen over het hier en nu, maar ook over de kinderen en kleinkinderen. En daar willen wij de komende jaren keihard aan werken, want er zijn de nodige uitdagingen om de brede welvaart te behouden en uit te bouwen.

We leven in een tijd met meerdere crises, grote opgaven en kansen. Wonen, economie, sociale basis, energie, klimaat, etc. strijden om voorrang in onze maatschappelijke en ruimtelijke uitdagingen. De oorlog in Oekraïne duurt voort, het Midden-Oosten staat in brand en eens betrouwbare mondiale partners lijken met de rug naar Europa te staan. Bovendien is al bij de start van het huidige kabinet sprake van een minderheidskabinet. Dat is nieuw en zal betekenen dat de geschetste kaders in het landelijke coalitieakkoord nog (behoorlijk) aan verandering onderhevig kunnen/zullen zijn. Dit is zowel een risico als een kans.

Dit alles vraagt om een daadkrachtig gemeentebestuur, vol gericht op de uitvoering en doorontwikkeling van plannen die in de afgelopen jaren zijn voorbereid. We gaan door op de ingezette koers. De verkiezingsuitslag geeft ons het vertrouwen dat de kiezer hierachter staat. Daarbij realiseren wij ons dat niet alles kan en er scherpe keuzes gemaakt moeten worden. Hengelo is een prachtige gemeente, met levendige wijken en buurtschappen; dat moeten we behouden. BurgerBelangen, GroenLinks-PvdA, VVD, CDA en D66 nemen graag de uitdaging aan om de komende vier jaar Hengelo verder te brengen als veerkrachtige en aantrekkelijke stad.

Wij realiseren ons dat de toekomst voor een flink deel onvoorspelbaar is, nu nog meer dan in voorgaande jaren. De coronacrisis maakte dat al duidelijk, de economische gevolgen van de verschillende oorlogen zijn nu al groot. De stijgende energieprijzen versterken de noodzaak van een snelle energietransitie. Tegelijkertijd zien we dat de hoge prijs van materialen en de tekorten aan arbeidskrachten, de beperkte capaciteit van het elektriciteitsnet en de stikstofcrisis de uitdagingen groter maken. Daarom moeten we juist nu lef en doorzettingskracht tonen, keuzes durven maken, vaart maken, en plannen zien te versnellen. Er is ruimte om te groeien, zowel in aantallen woningen als banen, mede dankzij een sterke regionale economie en onze ideale ligging midden in de groene technologieregio Twente.

Wij zien er als coalitie naar uit om Hengelo, over vier jaar nog mooier en welvarender door te geven, door voort te bouwen op het goud van Hengelo. Dat doen we in samenwerking met de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders, de gemeentelijke organisatie, omliggende gemeenten en niet in de minste plaats de inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers.

De fracties van BurgerBelangen, GroenLinks-PvdA, VVD, CDA en D66.

Portefeuilleverdeling

Burgemeester

Bestuurlijke samenwerking
Belangenbehartiging /Externe betrekkingen
Politieke en ambtelijk integriteit
Openbare orde en veiligheid
Handhaving

BurgerBelangen

Werk
Vrijtijdseconomie
Sportverenigingen en -accommodatiebeleid
Cultuur
Bedrijfsvoering en Dienstverlening
Inwonerparticipatie

GroenLinks-PvdA

Sociale basis
Ruimtelijke ordening
Wonen en volkshuisvesting
(Maatschappelijk) Vastgoed
Omgevings- en Samenlevingsvisie

VVD

Inkomen
Economische Zaken
Netcongestie
Binnenstad
Gebiedsontwikkeling Spoorzone Hengelo Enschede (FBK, Binnenstad, KMS en Hart van Zuid)
Vergunningverlening
Talentopgave
Jeugdcriminaliteit
Inclusie

CDA

WMO en gezondheid
Mobiliteit, verkeer en vervoer
Financiën
Belastingen
Grondzaken

D66

Jeugd
Beleid sport, spelen en bewegen
Onderwijs
Energie, warmte en milieu
Beheer groen, blauw, grijs en afval

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Portefeuilleverdeling	5
De koers: vergroten brede welvaart	8
1. Innovatief, ondernemend en veerkrachtig Hengelo	10
Gebiedsgerichte stedelijke ontwikkeling	10
Spoorzone Hengelo Enschede	10
Netcongestie	10
Werken	10
Bereikbaarheid en mobiliteit	11
Parkeren	11
Concrete aanpak	12
2. Hengelo groeit in aantrekkelijkheid	14
Wonen	14
Evenementenbeleid	14
Kunst, cultuur en erfgoed	14
(Sociale) veiligheid	15
Concrete aanpak	15
3. Nabijheid als kracht van Hengelo	17
Sociale basis	17
Bestaanszekerheid	18
Onderwijs en kansengelijkheid	18
Concrete aanpak	18
Inclusie en diversiteit	18
4. Gezond en vitaal Hengelo	20
Gezondheid	20
Jeugd	20
Sport, spelen en bewegen	20
Openbare ruimte	20
Energie en Warmte	21
Concrete aanpak	21

5. Hengelo verbindt	23
Verenigingen	23
Landelijk gebied	23
Lobby, profilering en citymarketing	23
(Regionale) samenwerking	23
Concrete aanpak	24
6. Aan de slag	25
Dienstverlening & organisatie	25
Samen werken	25
Financiën	25

De koers: vergroten brede welvaart

Hengelo is een sterke stad in het centrum van de groene technologische topregio Twente en op een kruispunt van strategische verbindingslijnen met andere stedelijke regio's, zoals Zwolle-Münster en Amsterdam-Berlijn. De kwaliteit van leven (brede welvaart) is groot, door het hoge voorzieningenniveau, de economische kracht met de innovatieve technologische maakindustrie en een optimaal woon-, werk- en leefklimaat. De stevige sociale basis, hoogwaardige opleidingen en het altijd nabije landschap leveren een kwalitatieve bijdrage aan het stedelijke vestigingsmilieu.

Wij staan voor de opgave om die kwaliteit van leven voor huidige én toekomstige generaties te behouden en te versterken. Brede welvaart vormt daarbij de leidende ambitie. Het gaat om een fijne en gezonde leefomgeving, kansen voor talent, duurzaam economisch perspectief en een gemeente waar het prettig wonen is.

Het behouden en vergroten van de brede welvaart van onze inwoners, in tijden van dubbele vergrijzing en ontgroening, vergt complexe afwegingen en realistische doelen. Hiervoor is het noodzakelijk om onze beroepsbevolking op peil te houden en dus 'talent' te behouden en aan te trekken. Om dat te bereiken is een schaalessprong nodig op alle gebieden, zoals wonen, economie, voorzieningen en stedelijke diversiteit. In vorige raadsperiodes zijn op deze lange termijnkoers al belangrijke en goed onderbouwde keuzes gemaakt. Wij willen in deze lijn koersvast zijn en hierin verdere scherpere aanbrenge.

Dat betekent het maken van keuzes die de koers ondersteunen, op het profiel van onze aantrekkelijke bruisende maakstad op het gebied van technologie en innovatie, met een sterke sociale basis. Om ook in de toekomst hulp en ondersteuning te kunnen blijven bieden aan inwoners die dat nodig hebben is verdere transformatie van het sociaal domein nodig. De ingezette transformatie is concreet in uitvoering en laat resultaten zien. Het verandertempo blijven we afstemmen op onze inwoners en partners. We zorgen ervoor dat we de inwoners meenemen en dat de menselijke maat voorop blijft staan.

We gaan voor een groei van het inwoneraantal en extra banen. Met een sterke inzet op woningbouw en economie worden nieuwe, gemixte en (hoog-) stedelijke leefmilieus gerealiseerd. Zo wordt het draagvlak voor nieuwe en bestaande voorzieningen vergroot en ontstaat er in de regio een diverser palet aan werkgelegenheid, opleidingen en stedelijkheid. Vanzelfsprekend houden we aandacht voor de Hengelose wijken en onze buurtschappen, waar de leefbaarheid (sociaal, veilig, duurzaam) van de gemeente als geheel tot uiting komt.

We zijn daarbij niet blind voor toenemende geopolitieke spanningen, de kansen en gevaren van AI en de toenemende polarisatie in onze samenleving. Dit heeft ook impact op het dagelijks leven van onze inwoners en ondernemers, maar ook op het vertrouwen in de politiek. Standpunten verharderen komen niet meer als vanzelf bij elkaar. Wij willen werken aan een samenleving waar mensen naast elkaar staan in plaats van tegenover elkaar. Klimaat, energie en water vormen een structurele stressfactor die economische, sociale en geopolitieke risico's verder vergroot. De geschetste ontwikkelingen versterken elkaar en creëren een context waarin adaptief, veerkrachtig en toekomstgericht bestuur cruciaal is.

Het doel van behoud van brede welvaart, de talentopgave en daarmee de schaalessprong zijn gemeente overstijgend en vergen dus ook een regionale aanpak, in partnerschap met omliggende gemeenten, provincie en Rijk. De laatste jaren zijn daarom met vele partners belangrijke afspraken gemaakt om de doelen gezamenlijk mogelijk te maken. Landelijk groeide, onder andere naar aanleiding van het rapport Elke Regio Telt (uitgemonnd in het Nationaal Programma Vitale Regio's, waarvan Twente onderdeel is), de aandacht voor regio's buiten de Randstad als antwoord op de grote nationale vraagstukken, waaronder de woningproblematiek.

We sturen en maken keuzes door steeds meer integraal en gebiedsgericht te werken. Onze aanpak daarbij is dat alle gebiedsontwikkelingen, plannen, initiatieven en projecten moeten bijdragen aan vijf principes die bijdragen aan de brede welvaart. Deze principes werken we in de volgende hoofdstukken 1 tot en met 5 uit.

1. Innovatief, ondernemend en veerkrachtig Hengelo

De hoge brede welvaart van Hengelo houden we vast en bouwen we uit voor onze inwoners; nu en in de toekomst. Brede welvaart gaat over meer dan het versterken van de economie van onze innovatieve en ondernemende stad; het gaat ook over het bouwen van sterke, veerkrachtige gemeenschappen. Verder blijven we inzetten op de verbetering van de bereikbaarheid van Hengelo en van de regio en het benutten van onze centrale ligging op het kruispunt van weg, water en spoor.

Gebiedsgerichte stedelijke ontwikkeling

Gebiedsgericht werken is het vertrekpunt: elke wijk en buurt heeft zijn eigen identiteit, zijn eigen behoeften en zijn eigen partners. We werken integraal en gebiedsgericht, samen met inwoners, ontwikkelaars, ondernemers, onderwijsinstellingen, woningcorporaties en maatschappelijke organisaties aan deze herkenbare wijken en buurten.

Spoorzone Hengelo Enschede

We focussen op continuering van de gebiedsontwikkeling Spoorzone Hengelo Enschede (SHE) als ons vliegwiel voor talent, creativiteit en ondernemerschap. Samen met de gemeente Enschede werken we vanuit een gezamenlijk integraal programma aan de SHE. We versterken deze samenwerking met een passende governance. In de periode tot 2050 voegen wij binnen SHE 30.000 woningen en 30.000 arbeidsplaatsen toe, globaal in de verhouding 1/3 in Hengelo en 2/3 in Enschede. SHE, met als Hengelose hotspot de KMS-locatie, is als stedelijk en economisch hart van Twente de gamechanger om de schaalessprong te bewerkstelligen. De Spoorzone is een belangrijke pijler onder de woningbouwopgave voor Hengelo met diverse leefmilieus en veel betaalbare woningen. De oude KMS-locatie in Hengelo, ooit de startplek van de machinefabriek van Charles Stork, wacht op een nieuwe toekomst. Dit is de plek waar Hengelo ooit groot is geworden; we blazen dit unieke deel van de stad nieuw leven in.

Om de aantrekkelijkheid van Hengelo verder te vergroten, wat essentieel is voor de talentopgave en schaalessprong, werken we aan een bruisende stad met een meer diverse stedelijke cultuur. Deze stedelijke cultuur gaat over gemeentegrenzen heen en is dus breder dan Hengelo. We willen een regio en gemeente zijn die de samenwerkingskansen op dit soort thema's in de directe leefomgeving van inwoners pakt. Passend bij de huidige tijdsgeschiedenis en onze ambities.

Talentopgave

De komende jaren zal de talentopgave verder uitgroeien tot een structurele drager van de gemeentelijke koers. Talent kiest voor plekken met goede voorzieningen, passende woningen, fijne leefkwaliteit en een herkenbaar stedelijk profiel. Naar verwachting zal de talentopgave steeds sterker landen in de Spoorzone Hengelo Enschede, waar de verstedelijkingsopgave, nieuwe leefmilieus en culturele dynamiek samenkomen. Hierdoor ontstaat een gebied dat

aantrekkelijk is voor talent en waarin de programmalijnen wonen, werken, leven en imago elkaar versterken.

Netcongestie

Door netcongestie krijgen grootverbruikers zoals bedrijven geen elektriciteitsaansluiting en is een wachtlijst ontstaan. Voor kleinverbruikers wordt nog wel capaciteit gereserveerd, maar door de invoering van het prioriteringskader van de Autoriteit Consument en Markt, gaat dat veranderen. Het verschil tussen groot- en kleinverbruik vervalt daarmee. Het huidige tempo van de ontwikkeling in het energiesysteem past bovendien niet bij de ambities voor de schaalessprong.

Hoewel de rol van de gemeente beperkt is, willen we binnen die beperkte mogelijkheden ons maximaal inzetten in het belang van onze (grootschalige) ontwikkelingen. Voor de aanpak rond netcongestie is een Actieplan Netcongestie opgesteld, waarbij aandacht voor de communicatie over de noodzaak van belang is.

Werken

Hengelo wil een gemeente zijn waar innovatie, ondernemerschap en gemeenschapszin elkaar versterken. We willen een top technologisch maakklimaat, waardoor de economie veerkrachtiger wordt en ondernemerschap wordt gestimuleerd. Onze centrale ligging in de groene technologische topregio Twente zetten we daarvoor optimaal in. Op economisch gebied werken we samen met de provincie en de andere gemeenten en onderwijsinstellingen binnen de regio en vanzelfsprekend met onze ondernemers. We omarmen onze identiteit als innovatieve maakstad. Twentse technologie en

vindingrijkheid versterken onze kwaliteit van leven en economie.

De ruimte op de bestaande bedrijventerreinen is nagenoeg vergeven. We kunnen nog wel beperkt ruimte voor nieuwe bedrijvigheid creëren door de bestaande werklocaties te hervormen. Daarvoor is het omgevingsprogramma toekomstbestendige bedrijventerreinen (OTB) opgesteld. In dit OTB is de behoefte aan profilering en het beter/efficiënter benutten van bestaande bedrijventerreinen beschreven en hier koppelen we acties aan. Om aan de verdere behoefte te voldoen moet ruimte worden gevonden voor nieuwe werklocaties, die nodig zijn voor de realisatie van een florerende economie in Hengelo en Twente.

Bij de schaa sprong gaat de groei van het aantal inwoners hand in hand met een toename van werkgelegenheid. Onze huidige en toekomstige bedrijven hebben werknemers nodig. Om onze brede welvaart te behouden, zetten we er fors op in om talenten (knappe koppen én gouden handen van de toekomst) en hun eventuele levenspartners meer en beter aan onze gemeente en regio te binden, wat zal leiden tot een schaa sprong in inwoners en economie. Er is in de toekomst ruimte voor bedrijven in de voor Hengelo belangrijke sectoren, zoals de maakindustrie en techniek. Dit bezien we op Twentse schaal en geldt voor de bestaande en voor nieuwe werklocaties. We bieden ruimte voor ondernemen en streven naar een toekomstbestendig en divers aanbod aan bedrijvigheid in Hengelo, omdat het hele ecosysteem nodig is voor een florerende economie. Dat gaat van dienstverlening, de regionale speerpunten (chiptech, medische technologie, defensie en energie) tot groene en circulaire economie. Ondernemers, vastgoedeigenaren en gemeente investeren gezamenlijk in een toekomstbestendige binnenstad. We zetten samen met de stichting Centrummanagement Hengelo (SCH) in op de acquisitie van nieuwe winkels in de goed bereikbare binnenstad.

Bereikbaarheid en mobiliteit

Bereikbaarheid en mobiliteit zijn essentiële factoren in de stedelijke schaa sprong van economie, wonen en voorzieningen. We sturen gericht op de toenemende mobiliteitsvraag, zodat de stedelijke groei hand in hand gaat met een betere bereikbaarheid, verkeersveiligheid en aantrekkelijke leefkwaliteit. Daarvoor versterken we de hoofdmobiliteitsstructuur binnen Hengelo om te voorkomen dat er extra druk komt op de kern van het verdichtingsgebied en de centrumring. We willen een samenhangend mobiliteitssysteem, waarin infrastructuur, ruimtelijke ontwikkeling en mobiliteitskeuzes integraal worden ontwikkeld. Door stedelijke ontwikkeling te concentreren rond centra, stations en voorzieningen wordt nabijheid versterkt. Onze inzet is gericht op het STOMP-principe (Stappen, Trappen, Openbaar vervoer, Mobility-as-a-Service (MaaS) en Privéauto). Dit doen we door te investeren in lopen, fietsen en publieke mobiliteit (OV,

flex- en deelvervoer), zodat inwoners in toenemende mate aantrekkelijke alternatieven krijgen voor de auto.

We bouwen voort op onze unieke positie en kracht als knooppunt van Oost-Nederland: Hengelo is de stad waar spoorlijnen, energienetten, wegen en water samenkomen. We benutten deze strategische ligging met het station, de A1/A35 en het Twentekanaal optimaal. We werken, vanuit deze kracht en positie, actief samen in de regio aan de bereikbaarheid van Twente. Het Station 'Twente Centraal' speelt daarbij een belangrijke rol, zowel nationaal als internationaal.

De grootschalige woningbouwopgave in de Spoorzone Hengelo Enschede kan alleen worden gerealiseerd met randvoorwaardelijke investeringen in infrastructuur, mede gefinancierd vanuit het Rijk en provincie. In de aanvraag Grootschalige Woningbouw zijn deze inframesregelen expliciet benoemd als randvoorwaarde voor de stedelijke schaa sprong. Het betreft de tijdige versterking van de hoofdstructuur met onder andere de aanpak van de centrumring en de versterking van de wijkring.

Parkeren

De gemeente staat, op basis van de koers, voor een verstedelijkingsopgave met een verdere verdichting in bestaand stedelijk gebied, waardoor de druk op de openbare ruimte toeneemt. Parkeren speelt hierin een cruciale rol: het vraagt schaarse stedelijke ruimte die ook nodig is voor o.a. woningbouw, economie, groen, klimaatbestendige en aantrekkelijke stedelijke leefmilieus. Parkeerbeleid is een cruciaal sturingsinstrument binnen de integrale stedelijke ontwikkeling. De wijze waarop we omgaan met parkeernormen en parkeerregulering bepaalt in hoge mate of ruimte beschikbaar komt voor woningen, groen en voorzieningen en of duurzame vormen van mobiliteit daadwerkelijk worden benut. Parkeren moet ondersteunend zijn aan de woningbouwopgave en de groei van de economie.

Het huidige parkeerbeleid sluit onvoldoende aan op de verstedelijkingsopgave en de mobiliteitstransitie. Door versnipperde parkeernormen, onduidelijke kaders voor initiatiefnemers en een beperkte koppeling met het STOMP-principe ontstaan concrete belemmeringen voor de realisatie van woningbouw en gebiedsontwikkeling in brede zin. Daarom is het van belang dat we nieuw realistisch parkeerbeleid opstellen, zoals afgesproken in het 'Mobiliteitsplan 2040: Hengelo in beweging', dat ondersteunend en randvoorwaardelijk is voor de integrale stedelijke ontwikkeling volgens de omgevingsvisie. Daarnaast monitort het Rijk nadrukkelijk op actueel parkeerbeleid als randvoorwaarde voor de Rijkssubsidie grootschalige woningbouw.

Concrete aanpak

Gebiedsgerichte stedelijke ontwikkeling

1. We creëren bij gebiedsontwikkelingen laagdrempelige ontmoetingsclusters waar inwoners elkaar vinden, vrijwilligerswerk aantrekkelijk is en organisaties samen optrekken. De inrichting van wijken moet ontmoeten vanzelfsprekend maken.
2. We faciliteren sterke gemeenschappen (communities) rondom samenwerkingsverbanden tussen bedrijven, kennisinstellingen (zoals universiteiten en hogescholen) en overheden (innovatieclusters) door samenhang te creëren tussen fysieke ruimte, sociale infrastructuur, onderwijs en technologie. Het doel is om innovatie te versnellen door kennis, faciliteiten en netwerken te delen.
3. We sturen (waar mogelijk) op multifunctioneel en efficiënt gebruik van ruimte. We hebben daarbij oog voor de totale programmering van voorzieningen in een gebied, ter bevordering van de sociale samenhang. We brengen scholen, sportparken, culturele gebouwen en zorg- en welzijnslocaties waar mogelijk samen, met gedeeld gebruik en multifunctioneel ingericht.
4. Met een forse inzet op het bouwen van woningen, werkomgevingen en gemeenschappen, investeren we in de gemeente, worden nieuwe en aantrekkelijke gemengde leefmilieus gerealiseerd en wordt het draagvlak voor voorzieningen vergroot. De basis is daarvoor gelegd in afspraken met het rijk, de al vastgestelde omgevingsvisie en de in gang gezette sociaal maatschappelijke veranderingen.
5. De KMS ontwikkelen we tot icoon voor het nieuwe elan van Hengelo en Oost-Nederland; centraal in Twente en optimaal gelegen in de directe nabijheid van het Station 'Twente Centraal'. Op KMS krijgt het industrieel erfgoed van machinefabriek Stork een nieuwe invulling. Hier komen wonen, werken en leven samen.
6. We geven uitvoering aan het door de raad vastgestelde programmaplan talent. We intensiveren hierbij de regionale samenwerking met onderwijs, ondernemers, partijen binnen kunst, cultuur en ontspanning en uiteraard met talent zelf. Deze samenwerking vergroot niet alleen de slagkracht, maar zorgt ook voor een gedeelde verantwoordelijkheid voor het versterken van de talentpositie van Hengelo en Twente.
7. We verkennen samen met (regionale) partners de optie om gebiedsgericht decentrale energiesystemen te ontwikkelen die lokale opwek, opslag en warmte combineren, zodat bouwplannen kunnen worden versneld en kwetsbare wijken betaalbaar verduurzaamd kunnen worden.
8. We geven uitvoering aan het Actieplan Netcongestie. In dit integrale actieplan is een overzicht opgenomen van acties en activiteiten die wij als gemeente (gaan) uitvoeren en waar wij samen met de netbeheerders en andere betrokkenen mee aan de slag gaan.
9. We geven prioriteit aan de energie-infrastructuur en intensiveren de samenwerking met netbeheerders en het Rijk om te komen tot robuuste oplossingen voor energieopslag en –gebruik.

Werken

1. We stimuleren een innovatief en ondernemend maakklimaat. In samenwerking met onderwijs, bedrijfsleven en andere Twentse gemeenten (onder meer via de Twente Board) bouwen we aan innovatieclusters, onderwijs-werkplaatsen en campussen, waar talent ontwikkelt en technologie toegepast wordt voor maatschappelijke vraagstukken. Hightechbedrijven, zorg- en welzijnsorganisaties en publieke partners versterken elkaar door kruisbestuiving: oplossingen voor de toekomst ontstaan in Twente, o.a. op onze topwerklocatie High Tech Systems Park.
2. We willen in Euregioverband werk maken van de grensoverschrijdende 360 graden economie en arbeidsmarkt. Daarvoor werken we aan vermindering van de barrièrewerking van de grens met Duitsland.
3. We investeren verder in het toekomstbestendig maken van bestaande bedrijventerreinen. Hiervoor is het Omgevingsprogramma Toekomstbestendige Bedrijventerreinen (OTB) opgesteld, dat wij de komende jaren gaan uitvoeren.
4. We maken de profilering van onze bedrijventerreinen scherper. Dit zorgt voor efficiënter, intensiever en toekomstbestendiger ruimtegebruik. Hierdoor wordt een deel van de ruimtevraag opgelost.
5. Daarnaast zal het gelet op de groei noodzakelijk zijn om nieuwe ruimte te vinden voor bedrijventerreinenlocaties.
6. We vereenvoudigen en schrappen waar mogelijk regels, zodat ondernemers sneller aan de slag kunnen. Accountmanagers van het ondernemersloket zetten in op advies over de diensten van de gemeente en helpen ondernemers met het toepassen van de regels.
7. We zetten samen met de SCH in op acquisitie van nieuwe winkels in de binnenstad.

Bereikbaarheid en mobiliteit

1. We geven uitvoering aan het mobiliteitsplan 2040, door te werken aan een samenhangend mobiliteitssysteem. We maken de wijkring robuuster en veiliger, waardoor de doorstroming verbetert, en het doorgaand autoverkeer in het centrum vermindert. Hiermee blijft het centrum bereikbaar voor bestemmingsverkeer en ontstaat er ruimte voor een veilig, gezond en aantrekkelijk leefmilieu.
2. Doordat de intensiteit en de doorstroming op de centrumring worden verbeterd, ontstaat meer ruimte voor de fiets en bijvoorbeeld groen en kan de ring worden afgerond om veilige, logische en prettige routes te creëren tussen wijken en voorzieningen. Bereikbaarheid van parkeren (zoveel mogelijk in garages/hubs) via de centrumring wordt o.a. door goede "wayfinding" gefaciliteerd.
3. Inzet is gericht op het STOMP principe, door te investeren in lopen, fietsen en publieke mobiliteit (OV, flex- en deelvervoer), zodat inwoners in toenemende mate aantrekkelijke alternatieven krijgen voor de auto.
4. We zetten verder in op verkeersveiligheid door, waar mogelijk, uitbreiding van 30 km-zones, met passende herinrichting.
5. We investeren in duurzame, innovatieve mobiliteit en verbinden mobiliteitsprojecten aan ruimtelijke kwaliteit, bijvoorbeeld een snelle busverbinding (sneldienst) Hengelo–Enschede. De ondertunneling van de (spoor)tunnel Kuipersdijk is een essentiële randvoorwaarde voor de versterking van de (binnenstedelijke) hoofdmobiliteitsstructuur. We zetten de lobby voor de voor de realisatie noodzakelijke rijksmiddelen dan ook met kracht voort.
6. We continueren de regionale inzet voor meer en snellere verbindingen, zowel via weg (A1/A35), spoor (Zwolle-Twente-Münster, Amsterdam-Berlijn), snelle regionale fietsverbindingen, als water (regionaal havenbedrijf Twente).
7. We streven er naar dat elke internationale trein die Hengelo passeert ook op het Station 'Twente Centraal' in Hengelo stopt. Daarnaast spannen we ons bij de provincie in voor een dekkend en betaalbaar ov-netwerk.

Parkeren

1. We actualiseren het parkeerbeleid met als doel te komen tot een uniform, toekomstbestendig en juridisch geborgd systeem, waarmee woningbouw en bouw van werklocaties mogelijk blijft, ruimte efficiënter wordt benut, de mobiliteitstransitie wordt ondersteund en de bereikbaarheid en leefbaarheid van de stad behouden blijft.
2. De aanpak bestaat uit twee fasen: een integrale parkeernormennota en daaropvolgend een kader parkeerregulering en vergunningen.
3. Parallel daaraan zetten we in op een uitvoeringsagenda met o.a. adequate parkeerverwijzing ('wayfinding') om parkeren in onder meer de parkeergarages en parkeerhubs te stimuleren.
4. Parkeren maken we ondersteunend aan de woningbouwopgave en groei van de economie.

2. Hengelo groeit in aantrekkelijkheid

Voor het vergroten van brede welvaart is behoud en aantrekken van talent cruciaal. Bouwen aan de aantrekkelijkheid van de gemeente voor onze huidige en toekomstige inwoners is daarvoor van groot belang. Daarom werken we onder andere aan een bruisende stad, stedelijke cultuur, een diverser woning- en voorzieningenaanbod, (sociale) veiligheid. Op die manier versterken we Hengelo als gemeente waar je prettig kunt wonen, werken en leven.

Wonen

Hengelo begint aan een nieuwe fase in de ontwikkeling. De aanwijzing van de Spoorzone Hengelo Enschede als nationale grootschalige woningbouwlocatie, de regionale economische groei en de ambitie om de brede welvaart te behouden maken de komende jaren bepalend voor de toekomst. We gaan daarvoor de ruimtelijke en economische groei in goede banen te leiden, de uitvoerbaarheid van plannen borgen en tegelijkertijd blijven we de leefbaarheid en kwaliteit van leven voor inwoners centraal stellen. Kortom, we vergroten de leefbaarheid in de wijken en kernen.

De komende jaren bouwen we verder aan een passende woningvoorraad voor al onze huidige en toekomstige inwoners. We willen een passend, betaalbaar woningaanbod voor de diverse doelgroepen. Daarvoor realiseren we woningen naar behoefte van de samenleving. We blijven streven naar gedifferentieerde wijken, verdeeld over de stad. We streven daarbij naar voldoende woningen die passen bij verschillende levensfasen en doelgroepen, waaronder levensloopbestendig en zorggeschikt. Dit helpt de doorstroming te bevorderen. Dat betekent onder meer kleinere woningen, nieuwe (experimentele) woonvormen, knarrenhofjes en studentenhuysvesting. We zetten verder in op het omvormen van bestaande niet woongebouwen naar woningen, waaronder sociale huur en betaalbare koop. We hebben aandacht voor doelgroepen, zoals talenten, gezinnen en ouderen. Daarbij richten we ons specifiek op groepen die we nu nog onvoldoende bedienen. Om dat te bereiken is meer aandacht voor een hoog(stedelijk) vestigingsmilieu (wonen, werken en leven) en dynamische stedelijke cultuur van essentieel belang. We gaan eerst binnenstedelijk aan de slag. Inbreiding gaat voor uitbreiding. Indien uitbreiding aan de stadsranden toch aan de orde komt, dan doen wij dit met nadrukkelijk oog

voor groen. Het altijd nabije groene Twentse landschap willen we behouden en verbinden met de stad. De nationaal grootschalige woningbouwlocatie SHE vraagt een strategische aanpak en onderlinge afstemming van wonen en werken en de daarmee samenhangende mobiliteitsontwikkeling.

Hengelo heeft een aantrekkelijk divers woonaanbod in herkenbare wijken, buurtschappen en kernen, met oog voor de klimaatopgaven, energiedruk, en de veranderende mobiliteit. Zo bouwen we aan gemengde, sociale buurten waar mensen elkaar kennen en ondersteunen. Het altijd nabije groene Twentse landschap willen we behouden en verbinden met de stad.

Evenementenbeleid

Hengelo kent een breed (overwegend kleinschalig) evenementenaanbod. We zetten in op versterken en toekomstbestendig maken van het aanbod door meer kwaliteit, betere spreiding, betere aansluiting op de verschillende doelgroepen en betere randvoorwaarden zoals locatie, vergunning, veiligheid, vrijwilligers en financiering. We koesteren succesvolle bestaande evenementen en zetten in op nieuwe evenementen die specifiek bijdragen aan onze stedelijke koers en citymarketing. We bezien de mogelijkheden voor het versnellen en versimpelen van procedures voor aanvragen van evenementenvergunningen. Dit doen we samen met Hengelo Promotie en de organisatoren. Evenementen zorgen voor reuring in de stad en dienen als een magneet voor (jong) talent en bezoekers.

Kunst, cultuur en erfgoed

Kunst en cultuur leveren een bijdrage aan de gemeentelijke en regionale opgaven, zoals de talentopgave, de versterking van de sociale basis, stedelijke dynamiek, gebiedsontwikkeling en de creatieve economie. Kunst en cultuur dragen bij aan ontmoeting, participatie en inclusie en vooral amateurverenigingen binden daarmee de samenleving. Cultuureducatie vormt daarin een belangrijke pijler. Bij gebiedsontwikkeling draagt (beeldende)kunst, cultuur en erfgoed bij aan identiteit, de herkenbaarheid en de kwaliteit van de leefomgeving in wijken en het buitengebied. Daarnaast willen we hiermee de dynamische stedelijke cultuur van Hengelo versterken. Creatieve broedplaatsen en hippe werkruimtes stimuleren het makersklimaat in Hengelo. Samenwerking binnen de regio met de culturele partners versterkt de strategische positie van Hengelo.

Erfgoed, zoals het spoor, de maakindustrie, de wederopbouwarchitectuur en de tuindorpen, zijn drager van identiteit, met functies die het gebied versterken. We koesteren ons erfgoed door het gebruiksggericht te ontwikkelen, zodat het kan blijven functioneren in een moderne stad.

(Sociale) veiligheid

Veiligheidsopgaven worden steeds complexer en raken steeds vaker leefbaarheid, zorg, jeugd, ondermijning, (digitale) weerbaarheid en maatschappelijke veerkracht. Hiervoor is versterkte gemeentelijke regie nodig. Dit betekent samenwerken in één samenhangende veiligheidsketen, die gebiedsgericht werkt, lokaal is verankerd en voldoende uitvoeringskracht heeft. Een robuuste en goed toegeruste uitvoeringsorganisatie, inclusief een sterke basis van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH), is daarbij randvoorwaardelijk. We willen een betrouwbare, nabije en weerbare overheid zijn, die niet alleen reageert op incidenten, maar duurzaam investeert in veiligheid en leefbaarheid voor inwoners en ondernemers.

Sociale veiligheid is een belangrijk aandachtspunt. Hierbij gaat het onder andere om huiselijk geweld, straatintimidatie, ondermijning (jeugd) en het (fataal) huiselijk geweld tegen vrouwen. In samenspraak met maatschappelijke organisaties gaan we verkennen welke acties hierin nodig en mogelijk zijn. De verharding van de maatschappij, gekenmerkt door een toename van agressie, afname van empathie en een 'ieder-voor-zich'-cultuur, vraagt om een integrale aanpak die zich richt op zowel preventie als actie. De aanpak omvat het versterken van

sociale verbindingen, verbeterde communicatie en het bieden van perspectief aan jongeren. Ieder mens heeft recht op een veilige en betaalbare plek om te wonen. Een betaalbaar en veilig 'thuis' is een basisbehoefte.

Bestrijding - binnen onze mogelijkheden - van het maatschappelijke probleem van asociaal rijgedrag door verkeersdeelnemers, zoals bijvoorbeeld met fat bikes, heeft onze blijvende aandacht. Het kabinet heeft het voornemen om te komen met een minimumleeftijd voor fat bikes en een wettelijke basis voor fat bikevrije zones voor gemeenten. We houden de regelgeving in de gaten en acteren zodra er duidelijkheid is.

Concrete aanpak

Wonen

1. We sturen op en faciliteren het bouwen van nieuwe woonvormen, waarmee we doorstroming bevorderen en talenten aantrekken en vasthouden.
2. We bereiden verdichting voor rondom wijk(winkel) centra, met o.a. woningbouw en nieuwe woonvormen. We bezien welke plekken daarvoor geschikt zijn. Verdichting gaat voor uitbreiding. Dit geven we een plek in de Omgevingsvisie vierde fase.
3. Met behulp van de nieuwe Wet Versterken Regie Volkshuisvesting gaan we samen met de woningcorporaties, ontwikkelaars, zorg- en welzijnsaanbieders en buurgemeenten afspraken maken over tempo, kwaliteit en doelgroepen.
4. We onderzoeken de werking van instrumenten als leegstandheffing, opkoopbescherming, starterslening en woningsplitsing.
5. We stimuleren dat bestaande woningen (waaronder sociale huur) sneller worden verbeterd (bv. achterstallig onderhoud) en verduurzaamd. Voor de betaalbaarheid van de verduurzaming bezien we of we, ter ondersteuning van mensen met een kleine portemonnee, aflopende regelingen kunnen verlengen. We blijven ons inzetten voor de mensen die niet voldoende financiële middelen hebben voor de verduurzaming.
6. Om de leefbaarheid te vergroten zetten we de woonopgave in Beckum door. We gaan de komende jaren 130 woningen realiseren, met als doel starters en jonge gezinnen een kans te bieden zich in Beckum te vestigen.

Evenementenbeleid

1. We stellen een programma evenementen op, waarbij we inzetten op versterken van het aanbod, betere kwaliteit, spreiding en aansluiting bij de verschillende doelgroepen.
2. We zorgen voor betere randvoorwaarden voor evenementen, zoals een soepele vergunningverlening.
3. We gaan onderzoeken of we spontane (kleine) evenementen binnen de wettelijke regels sneller kunnen vergunnen.
4. Waar mogelijk kiezen we voor regionale afstemming van evenementen, ook in relatie tot city- en regiomarketing.

Kunst, Cultuur en Erfgoed

1. We sturen op gezonde culturele kernvoorzieningen en de bijdrage van die culturele kernvoorzieningen aan de koers.
2. We bevorderen nadrukkelijk de regionale samenwerking tussen de voorzieningen.
3. We stimuleren nieuwe uitingen van bruisende, dynamische stedelijke cultuur.
4. We onderzoeken of en hoe de impactgerichte benadering door te vertalen valt naar de financieringssystematiek van kunst en cultuur.
5. Leegkomend erfgoed krijgt met behoud door ontwikkeling nieuwe functies die passen bij de tijd, zodat ze blijven leven en inspireren.
6. We zien ruimte voor een groot poppodium in een van de Twentse steden, bijvoorbeeld op de KMS-locatie.

(Sociale) Veiligheid

1. We stellen een nieuw integraal veiligheidsbeleid op, waarin sociale veiligheidsthema's als huiselijk geweld, straatintimidatie en jeugdcriminaliteit een plek krijgen. De basis hiervoor is de evaluatie van het huidige beleid en het uitvoeringsplan 2026.
2. We intensiveren de integrale aanpak van jeugdcriminaliteit.
3. We intensiveren de aanpak van veiligheidsvraagstukken. Daarvoor zetten we in op preventie, toezicht, handhaving en samenwerking met zorg- en veiligheidspartners, het verenigingsleven en religieuze instellingen, met professionele aanwezigheid in wijken en gebieden als uitgangspunt.
4. We betrekken onze inwoners en ondernemers bij de aanpak van veiligheidsvraagstukken.
5. We geven uitvoering aan de motie 'Niet over vrouwen, maar met vrouwen' en onderzoeken op welke manier vrouwen structureel betrokken kunnen worden bij de (bestaande) inrichting en ontwikkeling van de openbare ruimte in Hengelo.
6. We onderzoeken de acties die nodig zijn om geweld tegen vrouwen te bestrijden. Zo volgen we bijvoorbeeld het Enschedese haalbaarheidsonderzoek om, aanvullend op Veilig Thuis Twente, te komen tot vestiging van een Filomena-voorziening in Twente. Hierbij gaat het om een integrale aanpak waarbij verschillende disciplines - zoals politie, OM, zorgverleners en forensisch specialisten - onder één dak samenwerken om geweld in afhankelijkheidsrelaties te stoppen.
7. Onze buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's) zijn een belangrijke partner in de zorg voor een leefbare en veilige omgeving. Door veranderingen in de samenleving is de minister van Justitie en Veiligheid voornemens het BOA-bestel aan te passen. Het is belangrijk dat ook naar de toekomst toe de uitrusting van de BOA past bij de taak en BOA's de beschikking hebben over de noodzakelijke middelen om hun werk goed uit te kunnen voeren.

3. Nabijheid als kracht van Hengelo

Nabijheid vormt een krachtige basis voor brede welvaart en een toekomstbestendig Hengelo. We investeren in nabijheid omdat dit mensen in staat stelt hun dagelijks leven dicht bij huis te organiseren. Dat betekent investeren in herkenbare wijken waar inwoners elkaar weten te vinden, waar gemeenschapsvorming wordt gestimuleerd en waar hulp en ondersteuning beschikbaar is waar nodig. Ontmoetingsplekken, wijkwelzijnsvoorzieningen, sport, cultuur, verenigingen en maatschappelijke voorzieningen vormen de ruggengraat van deze nabijheid. Sociale veiligheid zorgt ervoor dat iedereen zich vrij voelt om zichzelf te zijn. Nabijheid en bereikbaarheid worden versterkt door een goed werkende infrastructuur en onze regionale positie als OV-knooppunt.

Sociale basis

Hengelo is een gemeente waar mensen graag wonen, werken en leven. Een gemeente die veilig, groen en gastvrij is. We willen de leefkwaliteit in Hengelo versterken. Dat begint bij een aantrekkelijke, toegankelijke en veilige leefomgeving. Bij wijken die groen en klimaatbestendig zijn, bij een binnenstad die bruist van cultuur, horeca, geschiedenis en ontmoeting en bij toegankelijke ondersteuning en zorg voor wie dat nodig heeft. De gemeente is uitnodigend, veilig en mensgericht door een inclusieve openbare ruimte en met een sterke sociale basis. Sociale veiligheid is er voor iedereen. We zorgen voor voldoende ontmoetingsruimten in wijken, gebaseerd op de samenstelling en behoefte van de wijk. Nabijheid is een leidend principe: ontmoeting, onderwijs, mobiliteit, zorg, werk en ontspanning moeten zo veel mogelijk binnen handbereik zijn, waarbij de gemeente faciliterend en verbindend is. We staan positief tegenover initiatieven uit de samenleving, zoals het initiatief voor de MFA in Beckum.

Hengelo is een gemeente waar iedereen mee kan doen en bijdraagt naar vermogen. Een samenleving waarin we elkaar vasthouden als het tegenzit, ondersteuning beschikbaar is voor wie het echt nodig heeft en waarin bestaanszekerheid van belang is. Dat wil ook zeggen het omarmen van het idee van normaliseren: daaronder verstaan we het zoveel mogelijk aansluiten bij het 'gewone leven' en het verminderen van onnodige medicalisering en etikettering van opvoed- of levensvragen. Ondersteuning is nabij als het nodig is. Daarom investeren we in voorzieningen in de wijk, dicht bij de inwoners en zo versterken we de sociale basis. Op het moment dat de sociale basis niet volstaat is er de basisondersteuning en waar nodig geïndiceerde maatwerkondersteuning.

We bouwen voort op het transformatieplan Sociaal Domein en blijven koersvast in de veranderopgave, met normaliseren, preventie, gebiedsgericht werken en zakelijk partnerschap als uitgangspunt. We houden oog voor onze meest kwetsbare inwoners en bieden de ondersteuning en zorg die nodig is; niemand valt tussen wal en schip. Daarom zien we ook een belangrijke taak in het voorkomen en terugdringen van dakloosheid.

Bestaanszekerheid

In Hengelo sluiten we aan bij de principes van de nieuwe Participatiewet In Balans. Hierbij staan vertrouwen, menselijke maat en vereenvoudiging centraal. We investeren in bestaanszekerheid en preventie van armoede en schulden, omdat financiële rust en perspectief directe effecten hebben op gezondheid. We bieden perspectief op een betere toekomst door in te zetten op bestrijding van lage basisvaardigheden, zoals laaggeletterdheid en beperkte digitale vaardigheden. We willen specifiek kinderen en jongeren kansen bieden door hen en hun gezinnen duurzaam te ondersteunen. Daarnaast zetten we in op meedoen, wat bijdraagt om sociaal isolement te voorkomen. Begeleiding naar participatie, re-integratie, werk of ondernemerschap is daarop een logisch vervolg, zodat meer Hengeloërs volwaardig kunnen meedoen. We pakken bestaanszekerheid en armoedebestrijding in brede zin op door ook aspecten als energie, mobiliteit en digitale armoede mee te nemen. We hebben blijvende zorg voor de goede begeleiding van mensen die zijn getroffen door het toeslagenschandaal.

Onderwijs en kansengelijkheid

Als gemeente werken we met kinderopvang en onderwijs integraal samen, vanuit één visie, om gezamenlijk de kansengelijkheid voor Hengelose kinderen en jongeren te vergroten. We richten ons op de thema's onderwijskansen, integraal en inclusiever onderwijs en kinderopvang en een

doorgaande leerlijn. We streven naar een inclusieve, ondersteunende, gezonde en duurzame leeromgeving, waarin ieder kind de mogelijkheid krijgt om zijn of haar volledige potentieel te benutten.

Samen met het onderwijs zetten we in op de kwaliteit van onderwijshuisvesting. Het integraal huisvestingsplan onderwijs vormt het strategisch kader voor de huisvesting van primair, voortgezet en speciaal onderwijs. Hierin staat beschreven hoe we investeren in toekomstbestendige, duurzame en passende onderwijsvoorzieningen. Daarnaast zien we dat de voorzieningen meer functioneren als pijlers in de buurt, wat om een integrale aanpak vraagt.

Inclusie en diversiteit

We willen dat iedereen zich thuis voelt in Hengelo. Inclusie en diversiteit vormen een vanzelfsprekend onderdeel van ons stedelijk DNA. Iedereen moet zichzelf kunnen zijn, ongeacht achtergrond, herkomst, geloof, seksuele oriëntatie of beperking. Daarom verwerken we nieuw inclusiebeleid in de samenlevingsvisie, waarin ook antidiscriminatiebeleid wordt opgenomen. We willen een Hengelo waarin iedereen zich welkom, veilig, gerespecteerd en gewaardeerd voelt. Voor racisme en discriminatie is geen plek in Hengelo. Ook is het essentieel dat iedereen mee kan doen in de samenleving, bijvoorbeeld om eenzaamheid te voorkomen.

Vooruitlopend op de samenlevingsvisie blijven we zichtbaar aandacht besteden aan inclusie, waaronder de positie van LHBTQIA+ personen en de toegankelijkheid van gebouwen en openbare ruimte.

Concrete aanpak

Sociale basis

1. Om een toekomstbestendig sociaal domein te borgen en samenhang te brengen tussen de thema's als inclusie, gezondheid, sport, cultuur en een sterke sociale basis werken we aan een nieuwe samenlevingsvisie. Deze visie sluit inhoudelijk aan bij en verhoudt zich tot de omgevingsvisie.
2. We versterken de sociale basis, door ondersteuning te bieden aan de uitvoerende partners die bijdragen aan leefbaarheid, mentale gezondheid, talentontwikkeling, sport en cultuur (beleving) en bestaanszekerheid.
3. Wij sturen op het verder professionaliseren van Wijkkracht Hengelo. Inhoudelijk sturen we via Wijkkracht Hengelo op de vindbaarheid van de lokale (wijk)teams die verbonden zijn met sociale partners zoals scholen en huisartsen.
4. We ondersteunen vitale verenigingen, culturele instellingen en zorg- en welzijnsorganisaties met passend en fysiek toegankelijk maatschappelijk vastgoed, impactgerichte bekostiging en bij goede onderlinge samenwerking. Zo ontstaat een netwerk van partners dat elkaar weet te vinden, zich gezamenlijk richt op preventie en inwoners op tijd bereikt.
5. We creëren ruimte voor initiatieven vanuit de samenleving die de sociale basis versterken en we stimuleren toegankelijke plekken waar samenwerking vanzelfsprekend is; van campussen tot cultuurgebouwen, van wijkaccommodaties tot bedrijfsomgevingen.

Bestaanszekerheid

1. We geven uitvoering aan de Participatiewet In Balans die als doel heeft oog te hebben voor de samenhang tussen leefgebieden en daarmee beter aansluit op wat inwoners daadwerkelijk aan ondersteuning nodig hebben. Handelen vanuit vertrouwen staat daarbij centraal.
2. We werken aan bestaanszekerheid voor onze inwoners als voorwaarde om volwaardig mee te doen in het dagelijks leven en zo sociaal isolement terug te dringen.
3. We helpen de arbeidsmarkt te ontwikkelen, waarin krapte wordt omgezet in kansen. Met regionale partners bouwen we aan een sterke infrastructuur via het Werkcentrum Twente, dat in Hengelo wordt gevestigd.
4. Meedoen staat centraal: we investeren in banen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld via 'nieuw beschut', loonkostensubsidies en jobcoaches.
5. We investeren in werk en basisvaardigheden van en voor onze (nieuwe) inwoners. Voor onze nieuwkomers zetten we in op integratie door ze met behulp van onze ondernemers aan een baan te helpen.

Onderwijs en kansengelijkheid

1. Door gericht te investeren in kansengelijkheid, beginnend op de basisschool en soms zelfs al daarvoor, creëren we zo gelijk mogelijke kansen voor onze jongste inwoners.
2. We werken intensief samen met onderwijsinstellingen met een gezamenlijk doel en ieder zijn verantwoordelijkheid. We geloven in een sterke pedagogische basis met doorgaande ontwikkellijnen die talent laten groeien. We verkennen de mogelijkheden om daarbij expliciet aandacht te besteden aan jonge nieuwkomers, waarbij een actieve deelname aan het verenigingsleven ondersteunend kan zijn.
3. We koppelen het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) en het programma sport, spelen en bewegen nadrukkelijker aan (integrale) gebiedsontwikkeling en hebben hierbij extra aandacht voor de inrichting van schoolomgevingen. Door strategisch in te spelen op demografische veranderingen per wijk, ondersteunt het IHP de leefbaarheid en kwaliteit van voorzieningen op stedelijk niveau waardoor scholen meer kunnen functioneren als pijlers van sterke buurten.
4. We zorgen dat het IHP bijdraagt aan het verkleinen van ongelijkheden door onderwijs, voorschoolse voorzieningen en jeugdhulp sterker te verbinden, geheel in lijn met de ambitie uit de Lokale Educatieve Agenda om kansengelijkheid te bevorderen.

Inclusie en diversiteit

1. In onze samenlevingsvisie versterken we inclusiebeleid, met daarin opgenomen beleid rond antidiscriminatie en wederzijdse acceptatie en respect, in co-creatie met inwoners en maatschappelijke partners.
2. We geven vanuit de gemeente meer sturing aan inclusie door overkoepelende regie te nemen en verlenen praktische ondersteuning bij projecten.
3. We blijven vol trots Regenbooggemeente en dragen dit actief uit.

4. Gezond en vitaal Hengelo

Een gezonde en gelukkige gemeente vormt de basis voor brede welvaart. Daarom investeren we gericht in een vitale en veerkrachtige samenleving. We werken aan een aantrekkelijke, schone en klimaatbestendige leefomgeving, met passende voorzieningen en plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Dit stimuleert gezond gedrag en versterkt de kwaliteit van leven. Daarnaast vinden we het belangrijk dat inwoners de ruimte krijgen om vooruit te komen. Waar mensen kunnen groeien, nemen niet alleen hun mogelijkheden toe, maar ook hun gezondheid, welzijn en geluk.

Gezondheid

We zetten in op het versterken van de positieve gezondheid en gezondheid in balans. We scheppen randvoorwaarden die nodig zijn om gezond te zijn. Hiervoor kijken wij naar gezondheidsbescherming en bestaanszekerheid. Bij alles wat we in het kader van gezondheidspreventie doen, zoeken we naar gezondheidsmaximalisatie. Dat betekent dat wij kijken waar de meeste gezondheidswinst te behalen valt. Bij prettig wonen hoort een goede sociale basis en een gezonde fysieke leefomgeving, waarbij wet- en regelgeving wordt nageleefd. Bij gezondheid voor iedereen gaat het ook over leefgewoonten en mentale gezondheid.

Jeugd

Hengelo wil een stad zijn waar alle jeugdigen veilig, gezond en kansrijk opgroeien met uitzicht op een sterke toekomst. De plekken waar jeugdigen wonen, naar school gaan, spelen, sporten en ontmoeten vormen de basis voor hun ontwikkeling. De sociale basis, basisondersteuning, het onderwijs en jeugdhulp worden sterker verbonden. Een gedeelde koers in Twente helpt om specialistische jeugdhulp duurzaam en kwalitatief goed te organiseren. Hierbij moeten we de landelijke ontwikkelingen nadrukkelijk in de gaten houden en anticiperen op een eventuele toename van de problematiek door de groei van de stad.

Sport, spelen en bewegen

Sport, spelen en bewegen zijn van invloed op gezondheid, sociale cohesie, leefkwaliteit en de ontwikkelingskansen van kinderen. We richten ons op toegankelijke, inclusieve en gevarieerde voorzieningen in de wijken met aandacht voor alle inwoners van jong tot oud. We zien hiervoor kansen bij het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs, vanwege de gebiedsgerichte koppeling tussen onderwijs- en sport- en beweegvoorzieningen. Een toekomstbestendige leefomgeving vraagt om voldoende spreiding, goede bereikbaarheid en een samenhangend netwerk van spelen en beweegplekken. Dit sluit aan op de gemeentelijke koers waarin gezondheid, duurzaamheid, sociale veiligheid en inclusiviteit centraal staan. Het programma sport, spelen en bewegen vertaalt deze strategische doelen naar ruimtelijke keuzes en maakt zichtbaar hoe sport, spelen en bewegen verweven worden met gebiedsontwikkeling, onderwijs, mobiliteit en vergroening. Hiermee draagt de ontwikkeling van speelruimte direct bij aan een vitale en stimulerende stad waarin kinderen zelfstandig kunnen bewegen en buitenspelen vanzelfsprekend is.

Openbare ruimte

We investeren in een schone en toegankelijke openbare ruimte waarin iedereen in een sociaal veilige omgeving kan deelnemen aan het dagelijks leven; inclusief ouderen, mensen met dementie en inwoners met een beperking. In aantrekkelijke steden ontmoeten mensen elkaar en voelen ze zich onderdeel van een groter geheel. Dit zorgt voor meer ontmoetingen, levendige buurten en vermindert de noodzaak tot reizen. Het bevordert sociale interactie en economische dynamiek. We investeren in de structuurdragers (zoals de bekenstructuur) die bijdragen aan de klimaatbestendigheid, en onze stad helpen te verkoelen, verbinden en leefbaar te maken. Er is bij de herinrichting van de openbare ruimte aandacht voor ecologie en biodiversiteit. Groen en blauw vormen het raamwerk tegen hittestress, droogte en wateroverlast. In groene, leefbare en veilige wijken zorgen we voor ruimte om te sporten, spelen, bewegen en ontmoeten.

Onze norm is een veilige, toegankelijke en schone openbare ruimte. Netheid en afvalbeheer leveren hieraan een belangrijke bijdrage. Op landelijk niveau zijn er sinds september 2025 nieuwe afspraken over de inzameling van PMD. De veranderingen vroegen om het maken van keuzes over de toekomst van inzameling en verwerking van PMD in Hengelo. In januari 2026 heeft de gemeenteraad daarop een besluit genomen over toekomstige inzameling van PMD. Daarbij is gekozen voor een scenario met diftar, met bronscheiding bij de laagbouw en na-scheiding bij de hoogbouw. Concreet betekent dit een minicontainer PMD en ondergrondse restafvalcontainer bij laagbouw, waarbij de keuzecontainer restafval blijft bestaan, en daarnaast ondergrondse na-scheidingscontainers bij hoogbouw. Besloten is deze wijziging op zijn vroegst vanaf 1 januari 2027 in te voeren. Na-scheiding is het richtinggevende basisprincipe voor het afvalbeleid; dit uitgangspunt zullen we betrekken bij toekomstige beleidskeuzes, waarbij ook regionale afstemming van belang is.

Energie en Warmte

De energietransitie ontwikkelt zich dynamisch en wij willen toe naar een integrale aanpak voor elektriciteit, warmte, energiebesparing, opwek, opslag en infrastructuur. Binnen de Regionale Energiestrategie (RES) Twente zijn er doelen vastgesteld voor regionale en lokale opwek van energie. Vanuit de Omgevingswet is een Omgevingsprogramma Energie (OPE) het aangewezen instrument om al deze energieopgaven te bundelen en keuzes te prioriteren. Dit OPE gaat de bestaande duurzaamheidsprogramma's, omgevingsprogramma nieuwe energie, stimuleringsplan zon op dak (waaronder boven parkeerplaatsen) en op gevels, warmteprogramma en stimuleringsplan energiebesparing, actualiseren en integreren. Het actieplan netcongestie zal hier ook in worden meegenomen.

Voor het wettelijk verplichte deelprogramma Warmte bestaan specifieke wettelijke kaders. De kaders en uitgangspunten vanuit het huidige warmteprogramma, zoals haalbaarheid, betaalbaarheid, keuzevrijheid en samenwerking met inwoners blijven gehandhaafd. De nieuwe Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw, volledige inwerkingtreding verwacht op 1-7-2026) vraagt van gemeenten de regie te voeren op de warmtetransitie. De nieuwe Wet Collectieve Warmte richt zich op het ontstaan van (collectieve) warmtebedrijven met een publiek meerderheidsbelang. Samen met de gemeenten Enschede en Borne werken we aan een verkenning naar een mogelijk Regionaal Warmtebedrijf Twente. Ook worden de mogelijkheden voor een (boven)provinciaal Warmtebedrijf onderzocht. Uiteindelijke keuzes kunnen in het OPE een plek krijgen, waarbij bijvoorbeeld gekeken kan worden naar de uitrolstrategie voor warmte. Daarbij past gedegen communicatie. Daarnaast zijn voor de bedrijventerreinen al keuzes gemaakt in het Omgevingsprogramma Toekomstbestendige Bedrijventerreinen (2025). Voor industriële toepassingen is waterstof (via aansluiting op het Duitse net) een potentiële energiedrager.

Concrete aanpak

Gezondheid

1. Met het oog op behoud en nabijheid van goede medische zorg voor onze inwoners werken we lokaal samen met huisartsen en in regionaal verband met ziekenhuizen en zorgverzekeraars aan toekomstbestendige zorg, met speciale aandacht voor preventie.
2. We spelen in op de steeds nauwere samenwerking tussen de ziekenhuizen MST en ZGT, met een sterke toekomstbestendige ziekenhuiszorg op het Gezondheidspark.
3. We omarmen de basisprincipes van positieve gezondheid, die ons helpen met preventie, vroegsignalering en samenwerking tussen scholen, wijkteams, huisartsen, sport, cultuur en welzijn. We volgen de komende jaren, ook in relatie tot de schaa sprong, of er voldoende beschikbaarheid en spreiding is van medische zorg.
4. We werken via preventie en aandacht samen met inwoners en partners aan het versterken van de mentale gezondheid.
5. We stimuleren technologische innovatie in ondersteuning en zorg.
6. We geven uitvoering aan het schone lucht akkoord met het opgestelde uitvoeringsplan en nemen maatregelen ter verbetering van de luchtkwaliteit.

Jeugd

1. We blijven inzetten op preventie: vroeg erbij zijn op school, in de kinderopvang en in de wijk. Normaliseren waar het kan, snel en licht ondersteunen dichtbij huis waar nodig.
2. We organiseren de jeugdhulp zo dat het tijdig, passend, dichtbij en betaalbaar is.
3. We evalueren het kind-pakket en kijken of het nog toereikend is.
4. Onze speciale aandacht voor de (mentale gezondheid van de) jeugd uit zich zowel lokaal, als via samenwerkingsverbanden, bijvoorbeeld door het verder bouwen aan de Prioritaire Agenda Jeugdzorg en de inzet op versterking van de jeugdregio Twente en de Twentse Belofte.
5. We versterken ontwikkelkansen van de jeugd door bij gebiedsontwikkelingen rondom scholen en in woonwijken ruimte in te richten die groen, veilig en uitnodigend is om te bewegen. Elk kind moet in de openbare ruimte toegang hebben tot sport, spelen en bewegen.
6. We staan als gemeente tussen de jeugd door via Wijkkracht Hengelo jongerenwerkers zichtbaar aanwezig te laten zijn op straat, bij verenigingen en op school. We onderzoeken of het huidige aanbod nog passend is bij de problematiek van vandaag en morgen.
7. We maken binnen de regio Twente duidelijke afspraken over de toeleiding, de inzet van (specialistische) jeugdhulp en strategisch partnerschap.

Sport, spelen en bewegen

1. We stellen een uitvoeringsagenda sport, spelen en bewegen op, met een scenarioanalyse voor sportparken en binnensportvoorzieningen, een routekaart verduurzaming, multifunctionele schoolpleinen en een gebalanceerd speelaanbod.

Openbare ruimte

1. We investeren in onze structuurdragers (zoals onze beken) in de openbare ruimte, bijvoorbeeld om in de toekomst weerbaar te zijn voor het steeds extremer wordend klimaat.
2. We verbinden parken, waterlopen, pleinen en routes tot een samenhangend netwerk van groen en water. Zo maken we bewegen en ontmoeten vanzelfsprekend, met veilige schoolomgevingen, aantrekkelijke speelplekken, toegankelijke wandel- en fietsroutes en sportvoorzieningen dicht bij huis.
3. Wij gaan door met de zorgvuldige voorbereiding van de uitvoering van het raadsbesluit (januari 2026) over een andere wijze van PMD-inzameling. Nadat we ervaring hebben opgedaan met de nieuwe werkwijze gaan we evalueren.
4. Voor toekomstige beleidskeuzes zullen we na-scheiding, conform de aangenomen motie in de gemeenteraad, als principe meenemen.
5. Bij de uitvoering van het raadsbesluit wordt de motie kwijschelding afvalstoffenheffing bij invoering van na-scheiding hoogbouw betrokken.

Energie en warmte

1. We stellen een Omgevingsprogramma Energie (OPE) op, met daarin verwerkt het verplichte omgevingsprogramma Warmte. Daarin bepalen we de prioriteiten van investeringen voor de komende vijf jaar.

5. Hengelo verbindt

Het behoud van onze brede welvaart vraagt om een stedelijke schaa sprong. Daarbij bouwen we voort op de kwaliteiten, eigenschappen en onderscheidende kenmerken van de gemeente als geheel en specifieke locaties daarbinnen: het Goud van Hengelo. Dat wat Hengelo uniek en eigen maakt: onze krachtige industriële roots, het landschap, de cultuur van samenwerken en samenleven, het verenigingsleven, onze ligging op een kruispunt van wegen, spoor, water en de Universiteit Twente tussen Enschede en Hengelo. Deze kracht benutten we ook voor morgen: we bouwen verder aan een innovatieve maakstad, midden in de groene, technologische topregio Twente.

Verenigingen

We zien het als onze opgave om samen te (blijven) bouwen aan een toekomstbestendig verenigingsleven. Hengelo heeft traditioneel een sterk verenigingsleven, o.a. sportclubs, muziekverenigingen, toneelgezelschappen en andere vrijetijdsorganisaties. Zij vormen daarmee het cement van onze samenleving. Daarom hechten wij waarde aan een laagdrempelig verenigingsleven, waarbij iedere inwoner de mogelijkheid heeft om mee te doen. Waar mogelijk ondersteunen we besturen bij de noodzakelijke verjonging, professionalisering en het vinden van nieuwe vormen van vrijwillige inzet. Toekomstbestendig vrijwilligerswerk is geen luxe, maar een noodzakelijke bouwsteen van een sterke sociale basis.

Landelijk gebied

In Hengelo is het landelijk gebied altijd nabij en speelt een essentiële rol bij het functioneren en de kwaliteit van leven in de gemeente. Groene landschappen, schone lucht en ruimte voor beweging bieden mogelijkheden om te wandelen, fietsen en tot rust te komen. In een tijd waarin veel mensen een zittend en druk stedelijk bestaan hebben, draagt het landelijk gebied bij aan zowel fysieke als mentale gezondheid. Daarnaast heeft het buitengebied een grote betekenis voor de beleving van ruimte, natuur en landschap. Deze landschappelijke kwaliteit versterkt het welzijn van bewoners en maakt Hengelo een aantrekkelijke stad om te wonen en te recreëren. In de Ruimtelijke Ontwikkeling Strategie Twente (ROS Twente) en de Spoorzone Hengelo Enschede (SHE) wordt dit ook als zodanig beschreven en het groene goud genoemd.

Momenteel zijn bouwstenen in de maak voor de vierde fase van de omgevingsvisie. In deze vierde fase worden de drie verschillende fases samengevoegd - en waar wenselijk en/of noodzakelijk geactualiseerd - tot één samenhangende omgevingsvisie voor de hele stad. Dit betreft onder meer een actualisatie van het beleid voor vrijkomende agrarische bebouwing, een samen met de gemeenten uit Zuidoost Twente op te stellen intergemeentelijk erftransformatieprogramma en een thematisch programma actief landschap. Ook lopen er met de gebieden Driene en Tweekelo, in samenwerking met de gemeente Enschede, gebiedsprocessen waarbij we willen komen tot een samen met de inwoners, eigenaren en gebruikers van het gebied opgestelde visie en bijbehorend uitvoeringsprogramma.

Lobby, profilering en citymarketing

Voor de realisatie van onze doelstellingen en ambities is een actieve en strategische inzet op lobby en public affairs van groot belang. Veel van de opgaven waar Hengelo voor staat, op het gebied van stedelijke ontwikkeling, economie, verduurzaming en mobiliteit, worden in toenemende mate beïnvloed door beleid en financieringsstromen vanuit de Provincie, het Rijk en de Europese Unie. Door vroegtijdig en structureel aansluiting te zoeken bij beleidsontwikkelingen op regionaal, nationaal en Europees niveau kan Hengelo haar belangen beter positioneren en kansen benutten voor partnerschappen, kennisuitwisseling en mogelijk financiering. We zijn daarvoor actief in stedennetwerken als de G40 (grootstedelijke belangenbehartiging richting Den Haag) en Eurocities (idem maar dan richting Brussel). Met onze Duitse bureaus doen we dat onder meer via MONT (Münster, Osnabrück, Netwerkstad Twente) en de EUREGIO. De organisatie van lobby/PA doen we grotendeels samen met Enschede, Almelo en de Twente Board.

We willen de bekendheid van Hengelo vergroten en gaan daarom gericht aan de slag met citymarketing. Hiermee investeren we in een herkenbare en aantrekkelijke uitstraling van Hengelo, gericht op innovatie, talent, leefkwaliteit en een sterk stedelijk profiel.

(Regionale) samenwerking

Intergemeentelijke samenwerking is essentieel en onontbeerlijk voor de aanpak van regionale en Hengelose opgaven, doelstellingen en ambities. Wij doen dat vanuit onze centrale positie nadrukkelijk met een uitgestoken hand naar de Twentse gemeenten. 'Twente' is de entiteit en het merk waarop we koersen, waarvan we onderdeel uitmaken en het is de schaal waarop veel samenwerkingsverbanden georganiseerd zijn. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de samenwerking op het gebied van gezondheid/GGD, zorg, jeugd en veilig thuis in 'Samen Twente', of op het terrein van veiligheid en crisisbeheersing in de 'Veiligheidsregio Twente'. De ontwikkeling van het stedelijke gebied is belangrijk voor de ontwikkeling van heel Twente. Als drie Twentse steden nemen we verantwoordelijkheid en willen we de motor, aanjager en voortrekker zijn zonder het brede Twentse belang uit het oog te verliezen. Dit geldt voor samenwerking op inhoudelijke onderwerpen, maar ook nadrukkelijk bij de strategische inzet op bijvoorbeeld public affairs/lobby. Twente kent een lange historie in gezamenlijk investeren door overheid, onderwijs en ondernemers. Sinds de oprichting van de Twente Board is deze triple helix

samenwerking verder geïntensiveerd, met als onderliggende programma's de 'Agenda voor Twente' en het 'Nationaal Programma Vitale Regio's'. Wij zetten de samenwerking tussen de gemeenten in het bestuurlijk overleg sociaaleconomische structuurversterking (BOSS) voort. Voor de taken die wij als gemeente in regionaal verband oppakken, organiseren we passende informatievoorziening en betrokkenheid van de gemeenteraad. Waar dit kan gebruiken wij de Twenteraad hierbij als landingsplaats. Bij gemeenschappelijke regelingen komt de gemeenteraad uiteraard formeel in positie.

ROS en Spoorzone Hengelo Enschede

Twente heeft zich in de afgelopen jaren nadrukkelijk gepositioneerd als regio met een sterk groeipotentieel. Wij brengen onze ruimtelijke ambities samen in de ruimtelijke ontwikkelstrategie (ROS Twente). Daarmee komen we als Twente, met de provincie Overijssel en het Waterschap Vechtstromen, tot afspraken met het Rijk, onder meer over onze bijdrage aan de nationale groeiopgaven. Wij onderschrijven gezamenlijk de noodzakelijke schaalprong in inwoners/wonen, arbeidsplaatsen en

voorzieningen. Hierbij geldt dat de ontwikkeling van de Spoorzone Hengelo Enschede (SHE) een flink aandeel neemt in de ontwikkelopgave. Zoals uit de aanwijzing in 2025 van SHE als nieuwe grootschalige woningbouwlocatie blijkt, is de samenwerking met buurstad Enschede om diverse redenen vruchtbaar en logisch. De twee steden vormen, rondom de UT, het stedelijke hart van de groene technologische topregio Twente.

Concrete aanpak

Verenigingen

1. Vitale verenigingen zijn essentieel voor een vitale bevolking. We ondersteunen waar kan, bijvoorbeeld bij verduurzaming van het vastgoed van verenigingen.
2. Wij hebben oog voor de vele vrijwilligers die het verenigingsleven mogelijk maken. We helpen hen met kennis, kunde en het bouwen van netwerken tussen de verenigingen, zodat kennis onderling gedeeld wordt. We stimuleren onderlinge samenwerking tussen verenigingen.
3. We werken een opdracht uit waarbij we met concrete inzet verenigingen bijstaan om vitaal en toekomstbestendig te blijven werken.

Landelijk gebied

1. In de vierde fase van de omgevingsvisie gaan we de omgevingsvisie Hengeloos Buiten actualiseren.
2. Waar mogelijk verbinden we de verschillende groengebieden (groen blauwe structuur) en laten we die beter aansluiten op het landelijk gebied.

Lobby, profilering en citymarketing

1. We maken - en geven uitvoering aan - een plan van aanpak citymarketing, met als doel de gemeente met een scherp profiel op de kaart te zetten, ten behoeve van zowel de talentopgave als de bredere aantrekkingskracht van de gemeente.

(Regionale) samenwerking

1. We zetten, vanuit ons DNA als stad van verbinding, blijvend in op intensieve bestuurlijke samenwerking met onze partners in en buiten de regio.
2. De positie in het nationale programma vitale regio's (NPVR) verzilveren we met een uitvoeringsprogramma waarover Twente met het Rijk langjarige afspraken wil maken.
3. Het lopende investeringsprogramma Agenda voor Twente wordt in deze collegeperiode geëvalueerd. Op basis daarvan nemen wij een besluit over een mogelijke nieuwe Agenda voor Twente

6. Aan de slag

Dienstverlening & organisatie

We werken aan een klantvriendelijke en toegankelijke gemeente, zodat alle inwoners mee kunnen doen, juist ook in de digitale tijd. Onze dienstverlening vraagt ons te doen wat logisch en begrijpelijk is voor de inwoner. Een effectieve dienstverlening, met zo min mogelijk regeldruk aan de loketten, richt zich op mensgerichte, toegankelijke en begrijpelijke interactie, zowel digitaal als fysiek. Dit omvat het formuleren van een heldere visie, het meten van tevredenheid (klantreizen), en het implementeren van een zorgplicht. We hebben ook blijvende aandacht voor de adequate wederzijdse communicatie tussen gemeente en samenleving. Bij onze dienstverlening en communicatie denken we vanuit de inwoner en ondersteunen we een inclusieve dienstverlening. We zorgen ervoor dat we van inwoners periodiek en gestructureerd inzicht krijgen in hun wensen, opvattingen en ervaringen ten aanzien van inclusieve (digitale) dienstverlening.

De organisatie is flexibel, wendbaar, betrokken en nabij. We moeten de schaalessprong ook door vertalen naar de gemeentelijke organisatie en keuzes maken als het gaat om de inzet van de ambtelijke capaciteit.

Digitale innovatie en AI bieden kansen om de dienstverlening te verbeteren, stedelijke leefkwaliteit te verhogen en het vertrouwen van inwoners in de overheid te versterken. Tegelijkertijd hebben we bewust aandacht voor risico's, ethische kaders, inclusie, transparantie en sociale ongelijkheid om de maatschappelijke waarde te realiseren. De arbeidsmarkt staat onder druk, ook bij de gemeente als werkgever. De krapte neemt toe, terwijl de maatschappelijke opgaven complexer worden. Vergrijzing zet binnen gemeenten de komende tien jaar fors door, met een toenemende uitstroom van ervaren medewerkers (en kennis) als gevolg. Tegelijkertijd verandert de arbeidsmarkt snel: verwachtingen van (nieuwe) medewerkers verschuiven, technologie ontwikkelt zich in hoog tempo en de concurrentie om talent is groot. Om als gemeente toekomstbestendig te blijven, versterken wij de komende jaren ons arbeidsmarktbeleid. De gemeente Hengelo wil een inclusieve werkgever zijn, die haar maatschappelijke verantwoordelijkheid neemt en waar iedereen zich welkom en gehoord voelt. Dit zal een positieve bijdrage leveren aan de kwaliteit van het werk en aan de positie van de gemeente op de arbeidsmarkt.

Samen werken

We willen de komende periode de door de raad vastgestelde koers verder brengen, wat vraagt om scherpe keuzes. Keuzes die we alleen samen kunnen maken: samen met de hele gemeenteraad en met de samenleving. Daarom presenteren wij nu ook een programma op hoofdlijnen met uitgestoken hand naar raad, inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Ondanks het vertrouwen dat de stemmende inwoner ons heeft gegeven bij de verkiezingen, is nog steeds sprake van een kloof tussen burger, samenleving en overheid. Een

belangrijk deel van onze inwoners heeft niet gestemd. Wij zijn er voor alle inwoners, in het belang van Hengelo. We moeten werken aan het terugwinnen van het vertrouwen. Dit vertrouwen en ons handelen is ook wederkerig. Wederkerigheid tussen overheid en inwoners houdt in dat rechten en plichten in evenwicht zijn: de overheid biedt ondersteuning en maatwerk, terwijl inwoners verantwoordelijkheid nemen en bijdragen aan de samenleving. We handelen hiermee ook in de geest van de Omgevingswet.

Financiën

We staan voor een gedegen financieel beleid. Het uitgangspunt is een structureel sluitende begroting. Het financieel perspectief is op dit moment erg dynamisch en moeilijk in te schatten. Het landelijke coalitieakkoord vergt nog een nadere uitwerking op veel fronten. Daarnaast krijgen we te maken met een herijking van het gemeentefonds. Er is nog geen duidelijkheid of Hengelo hierbij een zogeheten voordeel- of nadeelgemeente is. Op basis van de huidige inzichten constateren we dat er weinig nieuwe structurele financiële ruimte te verwachten is. Met het oog op het bewust en doelmatig omgaan met gemeenschapsgeld, is structureel nieuw beleid daarmee alleen mogelijk door met lef scherper aan de wind te begroten en/of inhoudelijke en financiële keuzes te maken binnen de bestaande begroting. Er zijn wel incidentele middelen voorhanden in de algemene reserve en de reserve grondexploitatie. We kijken naar verantwoorde inzet (rekening houdend met de signaalwaarden) van de algemene reserve, waaruit we incidentele uitgaven kunnen dekken met zo veel mogelijk een structureel effect. De eerste financiële vertaling van ons coalitieprogramma volgt in de begroting 2027.

De integrale (zowel fysieke als sociale) maatschappelijke opgaven vragen in de toekomst om scherpe keuzes. Onze koers functioneert daarbij als kompas. Daarmee ontwikkelen we een dynamische integrale investeringsagenda. Hieraan zijn dan ook middelen gekoppeld, zodat we een langjarige financiële planning kunnen maken met behulp van een financieringsstrategie met arrangementen.

Hengelo maakt het!

Coalitieprogramma 2026 - 2030

Het gaat goed met Hengelo. Voor het tweede achtereenvolgende jaar zijn we de gemeente met de hoogste brede welvaart van de 50 grootste steden van ons land. Brede welvaart gaat niet alleen over de materiële economie, maar ook over welzijn, gezondheid, duurzaamheid en sociale cohesie. Bovendien gaat brede welvaart niet alleen over het hier en nu, maar ook over de kinderen en kleinkinderen. En daar willen wij de komende jaren keihard aan werken, want er zijn de nodige uitdagingen om de brede welvaart te behouden en uit te bouwen. Dat doen we in samenwerking met de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders, de gemeentelijke organisatie, omliggende gemeenten en niet in de minste plaats de inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers. Wij zien er als coalitie naar uit om Hengelo, over vier jaar nog mooier en welvarender door te geven, door voort te bouwen op het goud van Hengelo.

3 juni 2026. De fracties van BurgerBelangen, GroenLinks-PvdA, VVD, CDA en D66

Het coalitieakkoord is opgebouwd langs vijf principes die bijdragen aan de brede welvaart:

Innovatief, ondernemend en veerkrachtig Hengelo

De hoge brede welvaart van Hengelo houden we vast en bouwen we uit voor onze inwoners; nu en in de toekomst. Brede welvaart gaat over meer dan het versterken van de economie van onze innovatieve en ondernemende stad; het gaat ook over het bouwen van sterke, veerkrachtige gemeenschappen. Verder blijven we inzetten op de verbetering van de bereikbaarheid van Hengelo en van de regio en het benutten van onze centrale ligging op het kruispunt van weg, water en spoor.

Hengelo groeit in aantrekkelijkheid

Voor het vergroten van brede welvaart is behoud en aantrekken van talent cruciaal. Bouwen aan de aantrekkelijkheid van de gemeente voor onze huidige en toekomstige inwoners is daarvoor van groot belang. Daarom werken we onder andere aan een bruisende stad, stedelijke cultuur, een diverser woning- en voorzieningenaanbod, (sociale) veiligheid. Op die manier versterken we Hengelo als gemeente waar je prettig kunt wonen, werken en leven.

Nabijheid als kracht van Hengelo

Nabijheid vormt een krachtige basis voor brede welvaart en een toekomstbestendig Hengelo. We investeren in nabijheid omdat dit mensen in staat stelt hun dagelijks leven dicht bij huis te organiseren. Dat betekent investeren in herkenbare wijken waar inwoners elkaar weten te vinden, waar gemeenschapsvorming wordt gestimuleerd en waar hulp en ondersteuning beschikbaar is waar nodig. Ontmoetingsplekken, wijkwelzijnsvoorzieningen, sport, cultuur, verenigingen en maatschappelijke

voorzieningen vormen de ruggengraat van deze nabijheid. Sociale veiligheid zorgt ervoor dat iedereen zich vrij voelt om zichzelf te zijn. Nabijheid en bereikbaarheid worden versterkt door een goed werkende infrastructuur en onze regionale positie als OV-knooppunt.

Gezond en vitaal Hengelo

Een gezonde en gelukkige gemeente vormt de basis voor brede welvaart. Daarom investeren we gericht in een vitale en veerkrachtige samenleving. We werken aan een aantrekkelijke, schone en klimaatbestendige leefomgeving, met passende voorzieningen en plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Dit stimuleert gezond gedrag en versterkt de kwaliteit van leven. Daarnaast vinden we het belangrijk dat inwoners de ruimte krijgen om vooruit te komen. Waar mensen kunnen groeien, nemen niet alleen hun mogelijkheden toe, maar ook hun gezondheid, welzijn en geluk.

Hengelo verbindt

Het behoud van onze brede welvaart vraagt om een stedelijke schaa sprong. Daarbij bouwen we voort op de kwaliteiten, eigenschappen en onderscheidende kenmerken van de gemeente als geheel en specifieke locaties daarbinnen: het Goud van Hengelo. Dat wat Hengelo uniek en eigen maakt: onze krachtige industriële roots, het landschap, de cultuur van samenwerken en samenleven, het verenigingsleven, onze ligging op een kruispunt van wegen, spoor, water en de Universiteit Twente tussen Enschede en Hengelo. Deze kracht benutten we ook voor morgen: we bouwen verder aan een innovatieve maakstad, midden in de groene, technologische topregio Twente.

Hengelo maakt het!

Coalitieprogramma 2026 - 2030

Gezond en vitaal
Hengelo

Innovatief, ondernemend
en veerkrachtig Hengelo

Hengelo groeit in
aantrekkelijkheid

Nabijheid als kracht
van Hengelo

Hengelo
verbindt

Gemeente
Hengelo

Bezoekadres stadhuis
Burgemeester van der Dussenplein 1

Postadres
Postbus 18, 7550 AA Hengelo

Telefoonnummer
14-074

E-mail
Gemeente@hengelo.nl

www.hengelo.nl

Gemeente
Hengelo